

FAST FACTS

United Nations
Development Programme

Empowered lives.
Resilient nations.

မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း ဒေသန္တရ အုပ်ချုပ်ရေး လုပ်ငန်း စဉ် လေ့လာမှု (၂၀၁၃-၂၀၁၅)

မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုသည် သမိုင်းဝင်အဆင့် တစ်ခုသို့ ရောက်ရှိနေပြီ ဖြစ်ပါသည်။ ၂၀၀၈ ခုနှစ် မေလ တွင် ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေသစ်ကို အတည်ပြု ချမှတ် ခဲ့ပြီး၊ ၂၀၁၀ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလတွင် ရွေးကောက်ပွဲများ နှင့် ၂၀၁၂ခုနှစ် ဧပြီလတွင် ကြားဖြတ် ရွေးကောက်ပွဲ များကို ကျင်းပခဲ့ပါသည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးများကို အားပြည့် မြှင့်တင်ရန် ရည်ရွယ်လျက် လုပ်ငန်းစဉ် အဆင့်ဆင့်တို့ကို ဆောင်ရွက် ခဲ့ပါသည်။

ဤမြင်မြောင်းလဲရေးလုပ်ငန်းစဉ်တွင် သမ္မတဦးသိန်းစိန် က ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများတွင် စွမ်းဆောင်ရည် တိုးတက် ကောင်းမွန်ရေး၊ ကောင်းမွန်သောအုပ်ချုပ်ရေး နှင့် ပြည်သူများ ပူးပေါင်းပါဝင်မှုတို့၏ အရေးပါမှုကို အလေးထား ပြောကြားခဲ့ ပါသည်။ အဆိုပါ ရည်မှန်းချက် များ ပေါက်မြောက်အောင်မြင် ရေးအတွက် ပြည်ထောင်စု

အစိုးရ အဖွဲ့မှ ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး နှင့် မြို့နယ် အုပ်ချုပ်ရေး အဖွဲ့များသို့ ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်းနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးလုပ်ငန်းများဆိုင်ရာ တာဝန်များနှင့် အရင်းအမြစ် များကို တဖြည်းဖြည်းချင်း ပိုမို လွှဲပြောင်းပေးအပ်ခဲ့ပါသည်။

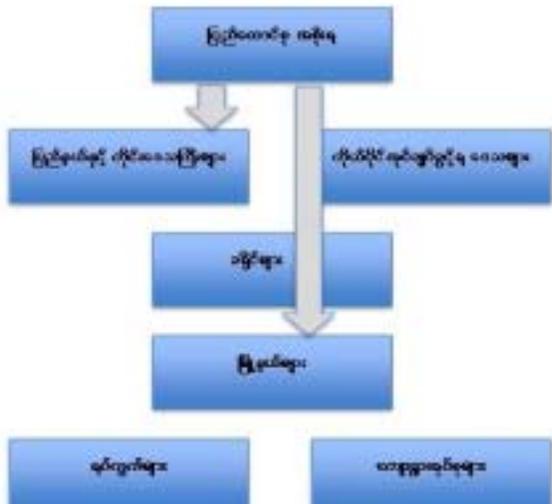

ချင်းပြည်နယ်ရှိ မူလတန်းကျောင်းအုပ်ဆရာမတစ်ဦးနှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းစဉ်၊ ဓာတ်ပုံ - Shipra Suri/ UNDP မြန်မာ

ဤလုပ်ငန်းစဉ်ကို ပံ့ပိုးပေးရန် ကုလသမဂ္ဂဖွံ့ဖြိုးမှုအစီအစဉ် (ယူအန်ဒီပီ)သည် ၂၀၁၃ ခုနှစ်တွင် တိုင်းပြည်တစ်ဝှမ်း လုံး၌ ဒေသန္တရအုပ်ချုပ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ် လေ့လာမှုတစ် ရပ်ကို ပြည်ထဲရေး ဝန်ကြီးဌာန၊ အထွေထွေ အုပ်ချုပ်ရေး ဦးစီးဌာန နှင့် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ ပါသည်။ အဆိုပါ ဒေသန္တရ အုပ်ချုပ်ရေး လုပ်ငန်းစဉ် လေ့လာမှု၏ ရည်ရွယ် ချက်မှာ မြို့နယ်နှင့် အောက်ခြေ အဆင့်များရှိ ဒေသန္တရ အုပ်ချုပ်ရေး နှင့် ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ၏ အရည် အသွေး ဆိုင်ရာ နားလည်သဘောပေါက်မှုကို မြှင့်တင်ပေးရန် ဖြစ်သည်။ ဤ လေ့လာမှုကို ၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလမှ ၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ အတွင်းတွင် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပြည် နယ်/တိုင်းဒေသကြီး ၁၄ခုစလုံး၌အဆင့်လိုက်ပုံစံဖြင့် ဆောင် ရွက်ခဲ့ပြီးဖြစ်ပါသည်။

လေ့လာမှုနည်းစနစ်

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဒေသန္တရအုပ်ချုပ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ် လေ့လာမှု အတွက် အသုံးပြုမည့် နည်းစနစ်ကို ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းရှိ

မြန်မာနိုင်ငံရှိ အစိုးရအဆင့်အမျိုးမျိုးပြပုံ

တိုင်းပြည် အမျိုးမျိုးတို့တွင် အောင်မြင်စွာ အသုံးပြုခဲ့သော နည်းစနစ်များမှ ဆီလျော်မှုရှိအောင် ဖော်ထုတ်ရေးဆွဲ ထားခြင်းဖြစ်ပြီး၊ အထူးသဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံကဲ့သို့ ဝန်ဆောင် လုပ်ငန်းနှင့် အုပ်ချုပ်ရေး လုပ်ငန်း အရည်အသွေးဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ အကန့် အသတ်ဖြင့်သာ ရရှိနိုင်သည့် တိုင်းပြည်များနှင့် အထူးသင့် လျော်မှု ရှိပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ကိုးကားအားထားလောက်သည့် အုပ်ချုပ် ရေးဆိုင်ရာ အခြေခံ အချက်အလက်များ နည်းပါးခြင်း ကြောင့် ဤနည်းစနစ်က အရည်အသွေးအခြေခံသော အချက်အလက် များကို အဓိကအသုံးပြုပါသည်။ ရွေးချယ် ထားသော ကျေးရွာများရှိ ပြည်သူများနှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်း ရာတွင် ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း ပူးပေါင်းပါဝင်မှုနှင့် အုပ်ချုပ် ရေး လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ၎င်းတို့၏အမြင်များကို အခြေခံပါ သည်။ ဤအရည်အသွေးကို အခြေခံသည့်နည်း စနစ်သည် ပြည်သူများ တက်ကြွစွာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု ဆိုသည့် ရည်မှန်းချက်နှင့်အညီဖြစ်ပြီး၊ အစိုးရနှင့် ပြည်သူ တွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးနိုင်မှု အတွက် နည်းလမ်းအသစ်တစ်ရပ် ဖော် ဆောင်ရေးကိုလည်း အထောက်အကူ ပြုပေးပါသည်။

ဤနည်းအားဖြင့် ယခုနည်းစနစ်သည် လေ့လာမှု ပြုလုပ် ပေးခြင်း သာမက တစ်ချိန်တည်းတွင် ဒေသန္တရအဆင့်၌ သိမြင်နားလည်မှု မြှင့်တင်ပေးခြင်းနှင့် ပထမဦးဆုံး အနေ ဖြင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးသည့် အလေ့အထများကိုလည်း အားပေးရာ ရောက် ပါသည်။

အဆင့် ၃ ဆင့် ပါသောနည်းလမ်း

ဤဒေသန္တရ အုပ်ချုပ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ် လေ့လာမှုသည် ကွဲပြား ခြားနားသော အဆင့် ၃ ဆင့်ရှိ အချက်အလက် များကိုကောက်ယူခဲ့ပါသည် - ရပ်ရွာလူထု၊ မြို့နယ် နှင့် ပြည်နယ်/တိုင်း ဒေသကြီး အဆင့်တို့ဖြစ်ပါသည်။ ဤလုပ် ငန်းစဉ်သည် ပြည်နယ် သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသ ကြီးတစ်ခုစီ တွင် လေ့လာမှု၏ ရည်ရွယ်ချက်များကို မိတ်ဆက်ရန်၊ နည်းစနစ်ကို ရွင်းလင်းတင်ပြရန်နှင့် ပြည်နယ်/တိုင်း ဒေသကြီးနှင့် မြို့နယ်အဆင့် ဆက်စပ်ပါဝင် သူများထံမှ လိုအပ်သော ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုနှင့် ပံ့ပိုးမှုတို့ ရရှိ စေရန်အတွက် အသိပေး အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ တစ်ခုနှင့် အတူ စတင်ပါသည်။ ပြည်နယ်/ တိုင်းဒေသကြီး တစ်ခုစီ တွင် အချက်အလက်ကောက်ယူရေးအတွက် နမူနာ

မြို့နယ် အချို့ကို ရွေးချယ် ခဲ့ပါသည်။ ရွေးပြေး ပြည်နယ် များ ဖြစ်သည့် မွန် နှင့် ချင်းတို့တွင် အရေအတွက်မှာ ၆ မြို့နယ် ဖြစ်ပြီး၊ နောက်ပိုင်း ပြည်နယ်/ တိုင်းဒေသ ကြီးအများစုတွင် ၃ မြို့နယ်ကိုရွေးချယ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ စစ်ကိုင်းနှင့် ရှမ်းကဲ့သို့ ကြီးမားကျယ်ပြန့်သည့် ဒေသများတွင် ၄ မြို့နယ်နှင့် အထက်ရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

မြို့နယ် တစ်ခုစီ အတွင်း၌ နမူနာ ရပ်ကွက်/ ကျေးရွာ အုပ်စု ၂ ခု ကို ရွေးချယ်ပါသည်။ မြို့နယ်များ၊ ရပ်ကွက် များ နှင့် ကျေးရွာအုပ်စုများ ရွေးချယ်ခြင်းကို ပြည်နယ်/ တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရများနှင့် အနီးကပ် ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက် ပါသည်။

အဆင့် ၁ - ရပ်ရွာလူထုအဆင့် လေ့လာမှု (Community level mapping)

ရပ်ရွာလူထုအဆင့်တွင် လေ့လာမှုလုပ်ငန်း၏ အစိတ်အပိုင်း တစ်ခုအနေဖြင့် တွေ့ဆုံ မေးမြန်းမှု ၃ မျိုးကို မေးမြန်း ဆောင်ရွက်ပါသည် -

မွန်ပြည်နယ်တွင် ပြည်သူ့အကဲဖြတ်မှတ်တမ်းတွေ့ဆုံမေးမြန်းစဉ် ဓာတ်ပုံ - Shipra Suri/UNDP မြန်မာ

- **ပြည်သူ့အကဲဖြတ်မှတ်တမ်း (Citizen Report Card)** ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဒေသန္တရ အုပ်ချုပ်ရေး လုပ်ငန်းများအပေါ် ပြည်သူများ၏ သဘောထားအမြင်၊ စိတ်ကျေနပ်မှုနှင့်ပတ်သက်၍သတင်းအချက်အလက် ကောက်ယူရန်ဖြစ်သည်။ တွေ့ဆုံ မေးမြန်းမှုများသည် ပူးပေါင်းပါဝင်မှု၊ ပွင့်လင်းမြင်သာမှုနှင့် တာဝန်ယူမှု/ တာဝန်ခံမှု စသည့် ဒေသန္တရအုပ်ချုပ်ရေး၏ ပင်မ အခြေခံမူများအပြင် အခြေခံကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှု၊ သောက်သုံးရေရရှိမှုနှင့် အခြေခံပညာ မူလတန်းပညာရေး စသည့် အဓိကဝန်ဆောင်မှု

လုပ်ငန်းများနှင့် ပတ်သက်၍ အဓိကထား မေးမြန်းခဲ့ပါသည်။

- **ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးများ၊ ဆရာ/မ များ၊ ကျောင်းအုပ်ကြီးများ၊ ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းများ အပါအဝင် အနီးကပ်ဝန်ဆောင်မှု ပေးနေသူများ (Frontline service providers) နှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှု များကို အခြေခံဝန်ဆောင်မှု ပေးနေသူများ ဖြစ်သည့် အစိုးရ ဝန်ထမ်းများ၏ အမြင်များကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။**
- **ရပ်ရွာလူထုဆွေးနွေးပွဲများ (Community Dialogues) ကို ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စု တစ်ခုစီတွင် ကျင်းပခဲ့ပြီး ယင်းဆွေးနွေးပွဲများတွင် ရွေးချယ်ထားသော ပြည်သူများနှင့် အနီးကပ် ဝန်ဆောင်မှု ပေးနေသူ အုပ်စုများကို အတူတကွ ပေါင်းစည်းကာ အထက်ပါ တွေ့ဆုံ မေးမြန်းမှုများမှ ရရှိလာသော ရလဒ်များကို ကူညီပံ့ပိုးပေးသူများ (facilitators) ၏ ပံ့ပိုးမှုဖြင့် ဆွေးနွေးပွဲများ ပြုလုပ်စေပါသည်။ ရပ်ရွာလူထု ဆွေးနွေးပွဲများ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ကောက်ခံရရှိခဲ့သော အချက် အလက်များ၏ ဆီလျော်မှုကို ကိုက်ညီစစ်ဆေးရန်၊ အချက် အလက် အသစ်များ ကို ထပ်ပေါင်းဖြည့်စွက်ရန်၊ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးပြဿနာ များ၊ ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ၊ ဖြေရှင်းနည်းများနှင့် ပတ်သက်၍ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးမှု အလေ့အထများကို စတင်လမ်းခင်းပေးရန်တို့ဖြစ်ပါသည်။**

ချင်းပြည်နယ်တွင် ရပ်ရွာလူထုဆွေးနွေးပွဲတစ်ခု ပြုလုပ်စဉ် ဓာတ်ပုံ - Shipra Suni/UNDP မြန်မာ

အဆင့် ၂ - မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးလုပ်ငန်း ဆိုင်ရာ လေ့လာမှု (Study on Township Governance)

မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၏ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများကို

ပိုမို နက်ရှိုင်းစွာ နားလည်မှု ရရှိစေရန် မြို့နယ် တစ်ခုစီတွင် နောက်ခံအကြောင်းအရာများ လေ့လာမှုကို ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ အစိုးရစာရင်းဇယားများ၊ မူဝါဒရေးရာ စာရွက်စာတမ်း များ၊ မြို့နယ်ဖွဲ့စည်းပုံ စသည့် ရရှိနိုင်သော စီမံအုပ်ချုပ်မှု ဆိုင်ရာသတင်း အချက်အလက်များကို ကောက်ယူ စုဆောင်းပြီး သုံးသပ်မှု ပြုလုပ်ပါသည်။ တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှုများ နှင့် အုပ်စုဖွဲ့ဆွေးနွေးပွဲများကိုလည်း အဓိက အစိုးရဝန်ထမ်းများ၊ အရပ်ဘက် လူမှုအဖွဲ့အစည်းများမှ ကိုယ်စားလှယ်များဖြင့် ကျင်းပခဲ့ပါသည်။

အဆင့် ၃ ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီးအဆင့် လေ့လာမှု နှင့် သုံးသပ်မှု (State level mapping and reflection)

တတိယအဆင့်တွင် ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီးအဆင့် အဓိက သတင်းပေးနိုင်သူများနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခြင်းများ၊ ဆီလျော် မှုရှိသော စီမံ အုပ်ချုပ်မှု ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ ထပ်မံကောက်ယူမှုတို့ ပါဝင်ပါသည်။ နောက်ဆုံးတွင် ကြားဖြတ်တွေ့ရှိချက်များကို အဓိက ဆက်စပ်ပါဝင် ဆောင်ရွက် သူများအား ယင်းတို့ထံမှ တုံ့ပြန်သတင်းနှင့် သုံးသပ်မှုများ ရရှိရေးအတွက် တင်ပြခဲ့ပါသည်။

မွန်နှင့်ချင်းပြည်နယ်များရှိ ရွေးပြေးစီမံကိန်း

လေ့လာမှုလုပ်ငန်းကို မွန် နှင့် ချင်း ပြည်နယ်များတွင် စတင် ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး ၎င်း ပြည်နယ်နှစ်ခုသည် တိုင်းပြည်အတွင်း ကွဲပြားခြားနားသော သွင်ပြင်လက္ခဏာရှိသည့် ဒေသနှစ်ခုလည်း ဖြစ်ပါသည်။ ချင်းပြည်နယ်သည် လူဦးရေကျပ်သော၊ ဝေးလံသော၊ ဆင်းရဲသော ပြည်နယ်တစ်ခုဖြစ်ပြီး၊ မွန်ပြည်နယ်သည် လူဦးရေသိပ်သည်းသော သွားလာ ရလွယ်ကူသော၊ ပိုမိုချမ်းသာသော ပြည်နယ်တစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ ပြည်နယ် ၂ ခု သည် လုံးဝ ကွဲပြားခြားနားသော လူမျိုးစုဖွဲ့စည်းပုံလည်း ရှိကြပါသည်။ မွန်နှင့်ချင်းပြည်နယ်တို့ရှိ လုပ်ငန်းစဉ်များကို အခြေခံလျက် မေးခွန်လွှာများ၊ တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှုများနှင့် မြို့နယ်အဆင့် သုတေသန လုပ်ငန်းများကို ပိုမို ကောင်းမွန်အောင် မွန်မံပြင်ဆင်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

ဒေသန္တရ အုပ်ချုပ်ရေး လုပ်ငန်းစဉ် လေ့လာမှု တွေ့ရှိချက်များကို အသုံးပြုခြင်း

ကောက်ယူရရှိသော သတင်းနှင့် အချက်အလက်များအပေါ် အခြေခံလျက် ကုလသမဂ္ဂဖွံ့ဖြိုးမှုအစီအစဉ် (ယူအင်န်ဒီပီ) သည် ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီး တစ်ခုစီအတွက် ဒေသန္တရ အုပ်ချုပ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်အခြေအနေအစီရင်ခံစာ များကို ထုတ်ဝေခဲ့ပါသည်။ ယင်း အစီရင်ခံစာများကို ၂၀၁၅ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလတွင် ကျင်းပခဲ့သည့် ပြည်ထောင်စုအဆင့်၊ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီးအဆင့်တို့မှ stakeholder များ တက်ရောက်ခဲ့သည့် မြန်မာနိုင်ငံ၊ ကောင်းမွန်သော အုပ်ချုပ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်ဆိုင်ရာဖိုရမ်တွင် တရားဝင်ထုတ်ပြန်ခဲ့ပါသည်။ အားလုံးထဲတွင် ဒေသန္တရ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုမိတ်ဖက်များက အဆိုပါအစီရင်ခံစာများကို ဒေသန္တရ အုပ်ချုပ်ရေး လုပ်ငန်း တိုးတက်ကောင်းမွန်စေရန်အတွက် စွမ်းရည်တည်ဆောက်ရေး လုပ်ငန်းများနှင့် အခြားဆောင်ရွက်စရာ ကိစ္စများကို ပုံဖော် ဆောင်ရွက်ရန် အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။

မွန်ပြည်နယ်၊ လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင် တစ်နေရာ ဓာတ်ပုံ - Shipra Suri/UNDP မြန်မာ

ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီးတို့အလိုက် နှိုင်းယှဉ်ဖော်ပြ ၍ လည်းကောင်း၊ မူဝါဒရေးရာ ပြုပြင် ပြောင်းလဲမှုများအတွက် စတင်ဆောင်ရွက်နိုင်မည့် အစီအစဉ်များကို ဖော်ထုတ်ဖော်ပြ၍ လည်းကောင်း ပေါင်းစပ်အစီရင်ခံစာများကို တင်ပြသွားမည် ဖြစ်သည်။ နောက်ဆုံးတွင်

အစီရင်ခံစာများနှင့် ဆက်စပ်စာစောင်များကို online ပေါ်တွင် ကြည့်ရှုနိုင်ပါသည်။ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီးအလိုက် အချက်အလက်များ အသေးစိတ်ကို MIMU Website တွင် ဝင်ရောက်လေ့လာကြည့်ရှုနိုင်ရန်စီစဉ်နေပါသည်။

- လေ့လာမှုအဆင့်များ
- အဆင့် ၁ - မွန်နှင့်ချင်း - ၂၀၁၄ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီ တွင် ပြီးစီး
 - အဆင့် ၂ - ကရင်၊ ကယား၊ တနင်္သာရီ၊ ပဲခူး နှင့် ဧရာဝတီ ၂၀၁၄ ခုနှစ် မေလ မှ ဇူလိုင်လ
 - အဆင့် ၃ - ကချင်၊ မကွေး၊ မန္တလေး၊ ရခိုင်၊ စစ်ကိုင်း၊ ရှမ်း နှင့် ရန်ကုန် - ၂၀၁၄ စက်တင်ဘာ မှ ၂၀၁၅ ဇန်နဝါရီ

အသေးစိတ်သတင်းအချက်အလက်များ ပိုမိုသိရှိလိုပါက -

www.mm.undp.org/ ကို ဝင်ရောက်ကြည့်ရှု နိုင်ပါသည်။
 ကုလသမဂ္ဂဖွံ့ဖြိုးမှုအစီအစဉ် (ယူအင်န်ဒီပီ) မြန်မာ အပွတ် ၆၊ နတ်မောက်လမ်း၊ တာပေပြွန်နယ်၊
 ရန်ကုန် ၀၁၂၀၁ ၊ မြန်မာ

Empowered lives.
 Resilient nations.